

[...]

35.079/II/PF
MV/RV

Mijnheer de Directeur,

Ter zitting van 4 september 2003 hebben de verenigde afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) een onderzoek gewijd aan een klacht die door een Franstalige inwoner van Voeren tegen de intercommunale Interpost werd ingediend wegens het feit dat deze laatste in alle brievenbussen van de gemeente Voeren een eentalig Nederlandse folder (betreffende de verkoop van compost) heeft verspreid.

De klager voegde bij zijn klacht, tot staving ervan, een kopie van de gewraakte folder.

Op de vraag om inlichtingen van de VCT antwoordt u wat volgt.

"...kan ik u meedelen dat de intercommunale Intercompost begin maart in een aantal gemeenten, waaronder ook de gemeente Voeren, een reclamefolder verspreid heeft betreffende de verkoop van compost.

Intercompost voert elk voorjaar een promotieactie rond de verkoop van het door haar geproduceerde GFT-compost. GFT-compost is een organisch bodemverbeterend middel dat zowel door particulieren als beroepsgebruikers aangekocht wordt.

Kaderend binnen de promotie in het voorjaar verspreid de intercommunale jaarlijks op vrij grote schaal een reclamefolder die deze actie, met onder meer kortingen op de prijs, aankondigt. Ook worden reclameadvertenties geplaatst in een aantal weekbladen.

Deze reclamefolder heeft enkel een commercieel doel en beoogt op geen enkel vlak de burger te informeren en / of te sensibiliseren betreffende de activiteiten van de intercommunale.

Vandaar dat deze reclamefolders enkel in het Nederlands verspreid worden..."

*
* *

De folder waarvan sprake, die huis aan huis werd verspreid, moet worden beschouwd als een bericht of mededeling aan het publiek in de zin van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT).

De intercommunale Intercompost is een gewestelijke dienst waarvan de werkkring gemeenten met een speciale taalregeling of met verschillende regelingen uit het Nederlandse taalgebied

bestrijkt en waarvan de zetel gevestigd is in hetzelfde gebied.

Artikel 34, § 1, lid 3, van de SWT, bepaalt dat de voornoemde gewestelijke dienst de berichten en mededelingen die hij rechtstreeks aan het publiek richt, stelt in de taal of talen die terzake opgelegd zijn aan de plaatselijke diensten van de gemeenten waar zijn zetel is gevestigd.

Die regel moet echter geïnterpreteerd worden in het kader van het VCT-advies nr.1868 van 5 oktober 1967 m.b.t. de gewestelijke diensten, dat verwijst naar het advies nr. 1980 van 28 september 1967 m.b.t. centrale en uitvoeringsdiensten.

In dat voornoemde advies 1868 heeft de VCT geoordeeld dat de letterlijke toepassing van deze bepaling de tweetaligheid van de berichten en mededelingen voor het publiek van de gemeenten met een speciale taalregeling uit het ambtsgebied onmogelijk zou maken, en dat een dergelijke interpretatie klaar en duidelijk zou indruisen tegen de algemene inrichting van de wet; deze heeft inderdaad enerzijds de homogeniteit van de eentalige gebieden willen verstevigen en anderzijds, in sommige gevallen, uitdrukkelijk faciliteiten toegekend aan de taalminderheden van sommige gemeenten.

Gelet op de overwegingen van het voornoemde advies 1980, betreffende de berichten en mededelingen die in of op de gebouwen van die diensten rechtstreeks aan het publiek worden gericht in andere gemeenten van het ambtsgebied, dienen deze laatste normaal de taalregeling te volgen die terzake is opgelegd aan de plaatselijke diensten van die gemeenten.

Met inachtneming van die adviezen, van de vaste rechtspraak terzake (cf. adviezen 22.125 van 28 maart 1991, 23.142 van 22 januari 1992, 24.124 van 3 maart 1993, 30.136/10 van 24 september 1998) en van artikel 11, § 2, lid 2, van de SWT, kan worden geconcludeerd dat de folder die door Intercompost huis aan huis werd verspreid in Voeren, een taalgrensgemeente, in het Nederlands en in het Frans had moeten gesteld zijn.

De VCT acht de klacht, met drie tegenstemmen van leden van de Nederlandse afdeling, ontvankelijk en gegrond.

Twee leden van de Nederlandse afdeling hebben hun tegenstem als volgt gemotiveerd; het derde lid heeft zich bij dat standpunt aangesloten:

1. De gemeenten bedoeld in de artikels 7 en 8 (behalve de gemeenten van het Duitse taalgebied zoals omschreven in artikel 8, 1°) van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT) behoren tot een eentalig gebied. De gemeente Voeren behoort tot het eentalige Nederlandse taalgebied (*).

Dit houdt in dat de gemeente Voeren, wanneer zij als zodanig optreedt, principieel alleen het Nederlands mag gebruiken, zoals dat geldt voor de andere gemeenten van het Nederlandse taalgebied.

Dat geldt ook voor andere overheden die zich op het gebied van de gemeente Voeren als zodanig manifesteren.

Dit betekent verder dat de wettelijke uitzonderingen op deze eentaligheid beperkend moeten worden geïnterpreteerd, vermits de eentaligheid de regel is.

2. De gevallen waar door de gemeente Voeren, en in voorkomend geval de andere overheden die op het grondgebied van de gemeente actief zijn, ook het Frans mag en moet gebruikt worden, zijn bedoeld ter bescherming van de Franstalige inwoners van de gemeente, en van de gemeente alleen.
3. Daaruit volgt dat wanneer de gemeente Voeren berichten en mededelingen voor het publiek opstelt, die enkel dan in het Nederlands en het Frans mogen worden opgesteld wanneer dat publiek enkel de inwoners van de gemeente omvat. Zijn de berichten en mededelingen bestemd voor een ruimer publiek, dan mogen ze alleen in het Nederlands zijn opgesteld. De stelling dat artikel 24 van de SWT op alle berichten en mededelingen aan het publiek zou slaan, al omvat dat publiek meer personen dan alleen de eigen inwoners van de gemeente, doet afbreuk aan het principieel eentalig karakter van de gemeente en breidt de faciliteiten uit tot andere personen dan enkel de Franstaligen van de eigen gemeente, waarvoor de faciliteiten – exclusief – bedoeld zijn.
4. Wat geldt voor de gemeenten, geldt ook voor de andere overheden voor zover zij eveneens onderworpen zijn aan voornoemd artikel 24.
5. Daar de brochure die de intercommunale Intercompost verspreidde, zich richtte tot een ruimer publiek dan alleen de inwoners van Voeren, mocht die brochure uitsluitend in het Nederlands worden opgesteld.
6. Daarenboven is Intercompost als intercommunale geen gedecentraliseerde overheid van het Vlaams Gewest, zodat niet artikel 39 van de gewone wet van 9 augustus 1980 tot hervorming der instellingen van toepassing is maar wel artikel 34, § 1, b, derde lid, van de SWT. Intercompost is een gewestelijke dienst in de zin van die bepaling, en gebruikt voor de berichten en mededelingen aan het publiek de taal van de gemeente waar de dienst zijn zetel heeft. Voor Intercompost is dat de gemeente Bilzen, zodat Intercompost ook op grond van deze bepaling de brochure uitsluitend in het Nederlands mocht opstellen, ook als de brochure verspreid moest worden in de gemeente Voeren.

(*) zie mutatis mutandis voor wat Sint-Genesius-Rode betreft, Arbitragehof, arrest nr. 88/2003, 24 juni 2003 (BS 15 juli 2003)

Een afschrift van dit advies wordt gestuurd aan de heer P. Dewael, minister van Binnenlandse Zaken, en aan de klager.

Hoogachtend,

De Voorzitter,

A. VAN CAUWELAERT - DE WYELS